

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	21320 - Psicologia de l'Educació / 1
Titulació	Grau de Psicologia - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Inmaculada Sureda García (Responsable) inmaculada.sureda@uib.es	16:00	16:30	Dimarts	03/09/2018	10/02/2019	24. Beatriu de Pinós
	12:45	13:15	Dimecres	03/09/2018	10/02/2019	24. Beatriu de Pinós
	10:00	11:00	Dimecres	11/02/2019	31/07/2019	24. Beatriu de Pinós
Àngels Esteller Cano angels.esteller@uib.es	12:00	14:00	Dilluns	10/09/2018	26/07/2019	B-101/ Guillem Cifre

Contextualització

La Psicologia de l'Educació és una assignatura troncal dins els estudis de Grau de Psicologia. Aquesta assignatura s'imparteix a tercer curs del Grau en Psicologia durant el primer semestre del curs.

L'objectiu d'aquesta assignatura és d'acord amb l'orientació educativa afavorir la millora de la motivació, autoconcepte, estratègies socials i reflexives de l'alumnat. També, dissenyar contextos d'interacció més favorables per atendre a un alumnat heterogeni que necessita assessorament psicopedagògic dins processos d'ensenyança aprenentatge, i/o desenvolupament social i personal.

Requisits

Guia docent

Recomanables

Es recomanable que l'estudiant tingui a disposició les informacions treballades en altres assignatures, molt especialment les que han de veure amb els processos d'ensenyament-aprenentatge, com per exemple: processos bàsics de la cognició i emoció, psicologia del desenvolupament i psicologia social.

Competències

Específiques

- * CE4. Comprendre les lleis i principis bàsics que regeixen els processos psicològics, la seva dinàmica i interrelació, i identificar els factors que influeixen a cada un dels processos mentals. CE5. Conèixer les funcions, característiques i limitacions dels diferents models teòrics de la psicologia de l'educació. CE26. Valorar i apreciar les aportacions que proporciona la recerca científica al coneixement i la pràctica professional .

Genèriques

- * CT1. Capacitat d'anàlisi i síntesis CT8. Capacitat per treballar en equip i col.laborar eficaçment amb altres persones, incloent equips multidisciplinaris . .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts de l'assignatura s'articulen al voltant de tres mòduls, el **primer bloc temàtic** contextualitza l'objecte d'estudi de la psicologia de l'educació i explica la diversitat de competències i tasques pròpies d'un psicòleg educatiu que fa tasques d'assessorament psicopedagògic de manera especial dins el context educatiu escolar

El **segon bloc temàtic** analitza quines són els factors de caràcter personal, evolutiu que condicionen l'aprenentatge i l'orientació educativa dins cada etapa educativa: infantil, primària i secundària. El **tercer bloc temàtic** aborda quins factors d'interacció, socials i contextual afecten l'aprenentatge, i quin assessorament educatiu permet afavorir l'aprenentatge i desenvolupament integral de l'alumnat

Continguts temàtics

Bloc Temàtic 1. Pràctiques Educatives i aprenentatge humà

- 1.1. L'objecte d'estudi de la Psicologia de l'Educació i la seva aplicació dins el context educatiu escolar, familiar i mitjans de comunicació.
- 1.2. Model d'assessorament per la millora de les pràctiques educatives
- 1.3. Funcions, tasques i contextos d'orientació psicopedagògica

Bloc Temàtic 2. Factors i Processos Personals en l'aprenentatge i orientació escolar

Guia docent

- 2.1. Pràctiques educatives a les diferents etapes escolars: objectius i competències
- 2.2. Aprenentatge i orientació educativa de les variables intraindividuals a l'etapa d'infantil i primària
- 2.3. Aprenentatge i orientació educativa de les variables intraindividuals a l'etapa de secundària

Bloc Temàtic 3. Factors i Processos Interpersonals i contextuals en l'aprenentatge i orientació escolar

- 3.1. Assessorament psicopedagògic a l'aula
- 3.2. Assessorament en la millora de la convivència i clima de centre
- 3.3. Relació família-escola: perspectiva col·laborativa

Metodologia docent

En aquests apartats es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial previstes a l'assignatura amb l'objecte de poder desenvolupar i avaluar les competències establertes i els continguts temàtics indicats. Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'alumne/a, l'assignatura fa ús de la plataforma d'Aula Digital, dedicada a l'ensenyament flexible i a distància, incorporant la telemàtica a l'ensenyament universitari. Així, mitjançant l'eina de teleeducació Moodle, l'alumne/a tindrà a la seva disposició una comunicació en línia i a distància amb la professora, documents electrònics i enllaços a Internet. La metodologia es desenvoluparà dins les classes teòriques mitjançant la presentació i exposició dels continguts per part de la professora, utilitzant vídeos, lectures, anàlisi de casos per la reflexió dins el grup classe. La part pràctica profunditzarà en diferents continguts temàtics del programa, a més d'intercanviar en el si del grup les reflexions de lectures i/o resolucions de casos, d'acord amb un treball previ per part de l'alumnat i grup

Activitats de treball presencial (1,8 crèdits, 45 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició del contingut	Grup gran (G)	Exposició dels continguts i reflexió d'articles proposats a classe	28
Classes pràctiques	Treball de casos, situacions pràctiques o lectures	Grup mitjà (M)	Finalitat: Analitzar diferents casos, situacions pràctiques, aprofundint en la part aplicada dels continguts Metodologia mitjançant l'aprenentatge cooperatiu.	6
Classes pràctiques	Treball Específic damunt una temàtica	Grup mitjà (M)	Finalitat: Conèixer i analitzar una intervenció d'orientació educativa dins un context d'infantil, primària o secundària Metodologia: anàlisi, planificació i/o execució del procés per atendre demandes pròpies d'orientació educativa. Aspectes prèviament concretats dins la guia pràctica especificada dins Aula Digital a principi de curs	9
Avaluació	Examen Final	Grup gran (G)	Es realitzarà un examen final, el mes de gener, per avaluar tots els continguts treballats dins l'assignatura o un segon parcial per aquell alumnat que hagi aprovat el primer parcial. La nota mínima és 5 damunt 10.	1

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Avaluació	Examen Parcial	Grup gran (G)	Es realitzarà un examen parcial, a finals d'octubre (30 d'octubre pel G2 i 31 d'octubre pel G1), per avaluar els continguts treballats dins l'assignatura fins en aquell moment. La nota mínima és 5 damunt 10. L'alumne que aprovi aquest examen parcial, eliminarà la matèria per l'examen final	1

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (4,2 crèdits, 105 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi i reflexió del Contingut de l'Assignatura teòrics i pràctics.	Finalitat: Assimilació i consolidació per part de l'alumnat dels coneixements Metodologia: L'objectiu és la consolidació per part de l'alumnat dels coneixements pràctics i teòrics. Es treballarà amb els diferents documents, materials, explicacions i exposicions que s'hagin vist a les sessions de gran grup, detallats a la plataforma Moodle d'Aula Digital	60
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació de la pràctica	Finalitat: Preparar les activitats pràctiques, fer recerca d'informació de determinades temàtiques i dissenyar propostes d'intervenció en el camp de l'orientació educativa Metodologia: L'alumnat, organitzat en petit grup o individualment, realitzarà un treball d'aprofundiment a partir de les indicacions i criteris que es pautin durant el desenvolupament de l'assignatura. En la realització d'aquest treball s'hauran de posar en pràctica les competències pròpies recollides en aquesta guia docent o les acordades dins la guia pràctica proporcionada per Moodle dins Aula Digital	45

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

1. L'alumne/a obtindrà una qualificació numèrica (entre 0 i 10 punts) per a cada element d'avaluació. Les qualificacions de cada una de les activitats d'avaluació a realitzar seran ponderades d'acord als percentatges establerts a fi d'aconseguir la qualificació global de l'assignatura. Per a la superació de l'assignatura, l'alumne/a ha d'obtenir un mínim de 5 punts sobre 10 mitjançant la suma ponderada de totes les activitats realitzades.

Guia docent

2. Els diferents elements d'avaluació tenen una data límit de lliurament que s'especificarà en el seu moment. Les activitats no presentades en els terminis de lliurament indicats seran avaluades amb la nota mínima (0,0).

3. La no realització d'una determinada activitat avaluativa, suposarà obtenir la nota mínima en aquesta activitat (0,0). D'altra banda, segons indica el Reglament Acadèmic de la UIB (article 34.2) com a criteri general, es considerarà que un estudiant és un "no presentat" quan només hagi realitzat activitats d'avaluació previstes a la guia docent que suposin un terç o menys de l'avaluació de l'assignatura.

4. D'acord amb l'article 26, punt 7 del reglament acadèmic: "en cas que un alumne obtingui per aplicació matemàtica dels pesos dels elements d'avaluació un resultat de 5 o superior però no superi l'assignatura perquè no ha obtingut la qualificació exigida en alguns dels elements validadors, és a dir, els que són condició necessària per superar l'assignatura, la qualificació global que obtindrà serà de 4.5"

Normes generals: * Les actituds que puguin distorsionar el bon desenvolupament de les sessions (ús de les tecnologies — ordinadors, mòbils, etc.— sense finalitats pedagògiques específiques de l'assignatura, menjar/beure dins l'aula, interrupcions constants d'entrades i sortides d'aula, la impuntualitat o parlar constantment mentre es fa una explicació o una intervenció d'un company,...) afectaran de forma negativa a la qualificació final; així, qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació (la professora es reserva el dret d'aplicar la penalització que consideri pertinent pel que fa a la qualificació final).

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Treball de casos, situacions pràctiques o lectures

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Finalitat: Analitzar diferents casos, situacions pràctiques, aprofundint en la part aplicada dels continguts Metodologia mitjançant l'aprenentatge cooperatiu.
Criteris d'avaluació	Es valorarà mitjançant informes d'acord amb la guia pràctica Només seran avaluats/des aquells/es alumnes que hagin assistit i/o participat a les activitats pràctiques. La qualificació representarà el 20% de la nota final de l'alumne.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Treball Específic damunt una temàtica

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Finalitat: Conèixer i analitzar una intervenció d'orientació educativa dins un context d'infantil, primària o secundària Metodologia: anàlisi, planificació i/o execució del procés per atendre demandes pròpies d'orientació educativa. Aspectes prèviament concretats dins la guia pràctica especificada dins Aula Digital a principi de curs
Criteris d'avaluació	L'alumnat, organitzat en petit grup, realitzarà un treball d'aprofundiment a partir de les indicacions i criteris que es pautin durant el desenvolupament de l'assignatura. En la realització d'aquest treball es valorarà la recerca d'informació científica i actualitzada, integració de continguts teòrics-pràctics, format de presentació, d'acord amb els criteris especificats a la guia pràctica. El treball es lliurarà en el termini i presentació que s'especifiqui

5 / 8

Data de publicació: 23/07/2018

Abans d'imprimir aquest document, pensa bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.

©2018 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Guia docent

en el calendari de l'assignatura. El treball presentarà un format individual i un altre grupal amb el següent percentatge de cara a l'avaluació final:

15% informe individual , 15% informe grupal

Només seran avaluats/des aquells/es alumnes que hagin assistit i/o participat a les sessions pràctiques

La qualificació obtinguda representarà el 30% de la nota final.

Percentatge de la qualificació final: 30%

Examen Final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Es realitzarà un examen final, el mes de gener, per avaluar tots els continguts treballats dins l'assignatura o un segon parcial per aquell alumnat que hagi aprovat el primer parcial. La nota mínima és 5 damunt 10.
Criteris d'avaluació	Examen Final 14 de Gener, 2019 a les 10h. Prova objectiva de respostes múltiples. Les respostes equivocades penalitzen la puntuació. La prova avaluarà tot el material analitzat i comentat dins les classes teòriques i pràctiques: apunts, lectures, documents audiovisuals i/o casos revisats.
	La nota obtinguda representarà el 25% de la nota final amb qualificació mínima de 5.
	La superació d'aquesta prova amb una nota igual o major a 5 serà imprescindible per a la superació de l'assignatura. Si s'escau, la recuperació d'aquesta matèria es realitzarà en el període d'avaluació extraordinària de febrer on entrarà tot el contingut del curs. (6 de Febrer de 2019 a les 12,30h)

Percentatge de la qualificació final: 25% amb qualificació mínima 5

Examen Parcial

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Es realitzarà un examen parcial, a finals d'octubre (30 d'octubre pel G2 i 31 d'octubre pel G1), per avaluar els continguts treballats dins l'assignatura fins en aquell moment. La nota mínima és 5 damunt 10. L'alumne que aprovi aquest examen parcial, eliminarà la matèria per l'examen final
Criteris d'avaluació	Examen Parcial 30 (G2) i 31 (G1) d'Octubre, 2018. Prova objectiva de respostes múltiples. Les respostes equivocades penalitzen la puntuació. La prova avaluarà tot el material analitzat i comentat dins les classes teòriques i pràctiques: apunts, lectures, documents audiovisuals i/o casos revisats.
	La nota obtinguda representarà el 25% de la nota final amb qualificació mínima de 5.
	La superació d'aquesta prova amb una nota igual o major a 5 serà imprescindible per a la superació de l'assignatura. Si s'escau, la recuperació d'aquesta matèria es realitzarà en el període d'avaluació de gener (examen final)

Percentatge de la qualificació final: 25% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A continuació s'indica la bibliografia bàsica que més pot ajudar en l'estudi de l'assignatura.

Guia docent

Cal tenir en compte que els textos o bibliografia indicats a la guia o Aula Digital no poden substituir les explicacions que es donaran a classe, si no són per consultar, ampliar, complementar aspectes que siguin d'interès per l'estudiant.

Dins Aula Digital, s'especificarà per blocs temàtics una sèrie de lectures d'interès per l'assignatura. Algunes seran treballades i comentades dins classe i altres poden servir per complementar la matèria.

Bibliografia bàsica

De la següent bibliografia, per bloc i tema anirem especificant aquells llibres més bàsics:

- Alvarez, L.; González-Piend, J.A.; González, P.; Núñez, J. C. (2007). *Prácticas de Psicología de la Educación. Evaluación e intervención psicoeducativa*. Madrid: Pirámide.
- Artola, T. (2013) *Psicología de la educación*. Stylo digital: Zaragoza
- Castejón, J.L. et al. (2011). *Psicología de la educación*. Alicante: Club Universitario.
- Cuevas, A.M. (2015). *Prácticas de Psicología de la educación*. Universidad de Huelva
- Doménech Betoret, F. (2007). *Psicología de la educación e instrucción: su aplicación al contexto de la clase*. Castellón de la Plana. Publicaciones de la Universitat Jaume I. Colección Psique, nº 5
- Ferrándiz, C. (2010). *Psicología educación para pedagogos*. ICE: Universidad de Murcia
- García del Pino, E. (2009). *Aportaciones psicopedagógicas : la tutoría como elemento de la función docente. Aportaciones de la psicología y de las ciencias de la educación al desarrollo de estas funciones*. Ediciones Corintia
- Muñoz, V, López, I.; Jimenez, I et al. (2011). *Manual de psicología del desarrollo aplicada a la educación*. Madrid: Pirámide
- Navarro, J.L. i Martín, C. (2010) *Psicología de la educación para docentes*. Pirámide: Madrid
- Rajo, M.V. (2010). *Un enfoque actual de la psicología de la educación*. CDROM/DISQUET |
- Riart, J. i Martorell, A. (2009) *La Psicología de l'educació : espais de treball*. Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya: Catalunya
- Sampascual, G. (2009). *Psicología de la educación*. UNED
- Santrock (2012). *Psicología de la Educación*. Madrid: McGraw-Hill.
- Trianes, M.V. (2013) *Manual de psicología de la educación para psicólogos*. Editorial Luque Parra, Diego Jesús
- Trianes, M.V.& Gallardo, J.A. (coord) (2004). *Psicología de la educación y del desarrollo en contextos escolares*. Madrid: Pirámide

Bibliografia complementària

- Álvarez Blanco, L. i Martínez-González, R. A. (2016). Cooperación entre las familias y los centros escolares como medida preventiva del fracaso y del riesgo de abandono escolar en adolescentes. *Revista Iationamericana de Educación Inclusiva*, 10 (1), 175-192.
- Domingo, J. (2008). El aprendizaje cooperativo. *Cuadernos de Trabajo Social*, 21, 231-246
- Equipo AMEI (s.f.). *Formularios para la evaluación de logros de niños de 0 a 6 años*.
- Estudiantes de bajo rendimiento: ¿Por qué se quedan atrás y cómo ayudarles a tener éxito?, nuevo informe de la OCDE (25 de abril de 2016). Infocop.
- Castillo Arredondo, S. i Cabrerizo Diago, J. (2010). *Evaluación educativa de aprendizajes y competencias*. Madrid: Pearson Educación, S.A.
- Robles Laguna, L. (2015). El trabajo cooperativo. *Revista Internacional de Apoyo a la Inclusión, Sociedad y Multiculturalidad*, 1 (2), 57-66.

Altres recursos

- Bisquerra Alzina, R (2012). *Orientación, tutoría y educación emocional*. Barcelona: Síntesis
- Coll, C i Monereo, C. (2007). *Psicología de la educación virtual : aprender y enseñar con las Tecnologías de la Información y la Comunicación*. Morata

Guia docent

Coll, C.; Palacios, J. i Marchesi (eds). (2001). *Desarrollo Psicológico y Educación. 2. Psicología de la Educación Escolar*. Madrid: Alianza Editorial

Altres materials i documents que es vagin generant o indicant al llarg del curs, alguns d'ells localitzables a la plataforma moodle.

Gómez Vallecillo, J. L (2014) *Psicología* González, E. i Bueno, J. A. (2007) *Psicología de la educación y del desarrollo en la edad escolar*. CCS

Lucas, B. i Claxton, G. (2014). *Nuevas inteligencias, nuevos aprendizajes*. Madrid. Narcea de la educación para el grado en psicología. Fenix editora

Martín, E - Solé, I. (Coord.) (2011). *Orientación educativa. Modelos y estrategias de intervención*. Vol. I. Barcelona. Ministerio de Educación / GRAÓ.

Martín, E. - Mauri, T. (Coord.) (2011). *Orientación educativa. Atención a la diversidad y educación inclusiva*. Vol II. Barcelona. Ministerio de Educación / GRAÓ.

Martín, E. - Onrubia, J (Coord.) (2011). *Orientación Educativa. Procesos de innovación y mejora de la enseñanza*. Vol III. Barcelona. Ministerio de Educación / GRAÓ.

Mayer, R.E. (2011) *Psicología de la educación : el aprendizaje en las áreas del conocimiento*. Prentice Hall

